

Nd. 409. Frumvarp til hafnalaga. [181. mál]

(Lagt fyrir Alþingi á 87. löggjafarþingi, 1966—67.)

I. KAFLI

Yfirstjórn hafnamála.

1. gr.

Samgöngumálaráðherra hefur með höndum yfirstjórn allra hafnamála.

2. gr.

Forseti Íslands skipar hafnamálastjóra, sem jafnframt gegnir starfi vitamálastjóra.

Hafnamálastjóri veitir forstöðu Hafnamálastofnunar ríkisins, sem fer með framkvæmd hafnamála á þann hátt, sem ákveðið er í lögum þessum.

Ráðherra skipar verkfræðinga Hafnamálastofnunar, skrifstofustjóra og annað starfslíð, að fengnum tillögum hafnamálastjóra.

Ráðherra kveður með reglugerð nánar á um starfssvið og skipulag Hafnamálastofnunarinnar, eftir því sem þurfa þykir.

3. gr.

Hafnamálastofnun ríkisins annast allar hafnarframkvæmdir, sem styrktar eru af ríkisfé samkvæmt lögum þessum.

Hafnamálastofnunin skal hafa umráð yfir vélum þeim og tækjum, sem nauðsynleg eru til að annast þau verkefni, sem henni eru falin, svo og hafa í þjónustu sinni sérþjálfað starfslíð.

Heimilt er hafnamálastjóra með samþykki ráðherra að veita bæjar- eða sveitarfélagi leyfi til að hafa á hendi eigin hafnarframkvæmdir undir tækni- og fjárhagslegu eftirliti hafnamálastjóra.

II. KAFLI

Um greiðslu kostnaðar við hafnargerðir o. fl.

4. gr.

Ríkissjóður greiðir hluta af stofnkostnaði við hafnargerðir, eftir því sem ákveðið er í lögum þessum.

Ríkisstjórninni er heimilt að ganga, fyrir hönd ríkissjóðs, í ábyrgð fyrir lánum, er hafnarsjóðir taka til hafnargerðar, eftir því sem nánar er ákveðið í lögum þessum.

Til hafnargerða teljast samkvæmt lögum þessum:

Hafnargarðar, bryggjur og viðlegukantar, dýpkamir og uppfyllingar til hafnarbóta, siglingamerki, dráttarbrautir og hafnsögubátar.

5 gr.

Skilyrði fyrir greiðslu kostnaðarhluta ríkissjóðs og ábyrgð ríkissjóðs á láni samkvæmt 1. og 2. málsg. 4. gr. eru:

1. Að bæjarfélag, hreppsfélag eða sýslufélag, eitt eða fleiri í sameiningu, hafi stofnað hafnarsjóð til þess að eiga og reka höfn og standa undir hafnarframkvæmdum og fengið til þess samþykki ráðuneytisins. Sé um fleiri en einn aðila að ræða, skulu þeir hafa gert með sér samning um kosningu hafnarstjórnar samkv. 11. gr., endurskoðun og úrskurðun reikninga, enda hafi samningurinn verið staðfestur af ráðuneytinu og hafnarstjórn fullskipuð.
2. Að hafnarsjóður hafi tryggt sér eignarrétt þess landsvæðis á strandlengju hafnarinnar, sem ráðuneytið og hlutaðeigandi hafnarstjórn telur þurfa undir hafnararmannvirki og starfsemi, sem nauðsynlegt er talið, að fari fram við höfnina. Ekki verður það þó gert að skilyrði samkvæmt þessari grein, að hafnarsjóður kaupi í þessu skyni íbúðar- eða verzlunarhús eða varanlegar byggingar af öðru tagi.
3. Að unnið sé að framkvæmdum samkvæmt tæknilegri og fjárhagslegri áætlun, sem sveitarstjórn hefur samþykkt, svo og ráðuneytið, að fenginni umsögn hafnamálastjóra og undir yfirumsjón hans.
4. Að tekjur og eignir hafnarsjóðs séu ekki taldar fullnægjandi til þess að standa undir stofnkostnaði hafnarinnar.
5. Að hafnarsjóður hafi skuldbundið sig til þess að annast á sinn kostnað venjulegt viðhald hafnarmannvirkja, eins og nauðsyn ber til að dómi hafnamálastjóra. Sé viðhald vanrækt, getur hafnamálastjóri látið framkvæma það á kostnað hafnarsjóðs.
6. Að skýrslur og reikningar hafnarsjóðs hafi borizt hafnamálastjóra á lögboðnum tíma, sbr. 14. og 15. gr.
7. Að byrjað hafi verið að veita fé til hafnargerðarinnar á fjárlögum, áður en hún var hafin.

Óheimilt er að leita eftir láni erlendis til hafnargerðar, nema að fengnu leyfi ráðuneytisins.

6. gr.

Hluti ríkissjóðs af stofnkostnaði hafnargerðar á hverjum stað skal vera sem hér segir:

1. Allt að 75% stofnkostnaðar hafnargarða (öldubrjóta), að svo miklu leyti, sem þeir nýtast ekki til viðlegu, dýpkana á aðalsiglingaleið að og frá höfn eða hafnarsvæði innan marka, sem ákveðin eru af ráðuneytinu, þó ekki að bryggjum annarra en hafnarsjóðs.
2. Allt að 40% stofnkostnaðar annarra styrkhæfra hafnarmannvirkja.

Hluti ríkissjóðs í kostnaði við hafnargerðir samkvæmt lögum þessum greiðist eftir því sem fé er veitt til í fjárlögum.

7. gr.

Til styrkhæfs hafnargerðarkostnaðar teljast undirbúningsrannsóknir, hönnun og útbóðskostnaður og byggingakostnaður samþykktis mannvirkis, enda séu þessar kostnaðarliðir eðlilegir, að dómi hafnamálastjóra.

Til styrkhæfs kostnaðar teljast ekki vextir á byggingartíma, lántökukostnaður eða annar fjármögnunarkostnaður, kostnaður vegna lóða- eða landkaupa fyrir höfn, gengistap á erlendum lánum eða kostnaður vegna hækkunar verðtryggðra lána.

8. gr.

Heimilt er að veita ríkisábyrgð á lánnum vegna hafnargerða, að því marki, að kostnaðarhluti ríkissjóðs og upphæð ábyrgðar nemi samtals 90 af hundraði af styrkhæfum kostnaði þess framkvæmdaáfangs, sem lánið er tekið til.

9. gr.

Hver landeigandi er skyldur til að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til þess að gera höfn samkvæmt lögum þessum, svo og til þess að gera brautir og vegi í því sambandi og til að leyfa, að tekin verði í landi hans grjót, mól og önnur jarðefni, og þola þær eignakvaðir, óhagræði og takmörkun á afnotarétti, sem hafnargerðin hefur í för með sér, allt þó gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum báðum málsaðilum. Kostnaður við matið greiðist af hafnarsjóði þeim, sem hlut á að máli.

Nú vill annar hvor málsaðili ekki una mati, og getur hann þá krafizt yfirmats, en það skal gert innan 14 daga, frá því að matsgerð er lokið. Yfirmat skal framkvæma á sama hátt af 3 dómkvöddum mönnum.

III. KAFLI

Um framkvæmdaáætlanir.

10. gr.

Hafnamálastjóri gerir í samráði við hafnarstjórnir tillögur að áætlun um hafnargerðir til fjögurra ára í senn. Skulu slíkar tillögur miðaðar við skiptingu þess fjár, sem ætlað er til hafnargerða í almennri framkvæmdaáætlun ríkisins, ef slík áætlun er gerð, en að öðrum kosti skal miða við það heildarfjármagn, sem líklegt er talið, að til ráðstöfunar verði.

Ráðherra leggur áætlunina fyrir sameinað Alþingi, sem grundvöll skiptingar þess fjár, er Alþingi veitir til hafnargerða hverju sinni, og til leiðbeiningar varðandi aðrar fjárútteganir til þessara mála.

Hafnamálastjóri skal síðan vinna að framkvæmd áætlunarinnar í samráði við viðkomandi hafnarstjórnir og eftir því sem fjármagn er fyrir hendi.

Ráðherra skal leggja árlega fyrir Alþingi skýrslu um framkvæmd áætlunarinnar, áður en fjárveitingar eru ákveðnar.

Á tveggja ára fresti skal endurskoða áætlunina og leggja hana þannig fram á Alþingi á sama hátt og hina upphaflegu áætlun.

IV. KAFLI

Um stjórn hafna og rekstur.

11. gr.

Hafnarstjórn, skipuð 3—5 mönnum, hefur á hendi stjórn hafnar og hafnarsjóðs á þann hátt, sem sveitarstjórn, sýslunefnd eða sameigendur hafnar ákveða og í samræmi við reglugerð.

Hafnarstjórn er kosin af sveitarstjórn þeirri eða sýslunefnd, sem stofnað hefur hafnarsjóðinn. Séu stofnendur fleiri en einn, fer um kosningu samkv. samningi. Hafnarstjórn ræður hafnarstjóra og ákveður verksvið hans. Fela má oddvita, bæjarstjóra, sveitarstjóra eða formanni hafnarstjórnar störf hafnarstjóra. Hafnarstjórn getur skuldbundið hafnarsjóð, enda komi til samþykki stofnanda eða stofnenda sjóðsins.

12. gr.

Til þess að standast kostnað við hafnargerð og árlegan reksturskostnað hafnar, eftir að hafnargerð er hafin, er heimilt að leggja á eftirtalin gjöld:

1. Hafnargjöld á skip þau og báta, er nota höfnina, svo og á vöru, sem umskipað er, útskipað eða uppskipað í höfn, þar á meðal sjávarafla, sem lagður er á land á hafnarsvæðinu.
 - a. Lestagjald, miðað við brúttóstærð skipa og viðstöðutíma, fyrir að koma á hafnarsvæðið og hafa þar dvöl.
 - b. Bryggjugjald, miðað við brúttóstærð skipa og legutíma, fyrir að hafa not af bryggju og hafnarbakka.
 - c. Vörugjald af innfluttum og útfluttum vörum, þ. á m. gjald af afla.
 - d. Fastagjald fiskiskipa fyrir hafnarafnot.
2. Leigur fyrir afnot annarra mannvirkja eða tækja hafnarinnar.
3. Leyfisgjald eftir bryggjur og önnur mannvirki, sem gerð hafa verið skv. 17. gr.
4. Lóðargjöld.
5. Hafnsöngugjald.

Herskip, skemmtiferðaskip og íslenzk vitaskip og varðskip eru undanþegin gjöldum samkvæmt a—b-liðum 1. tl. þessarar greinar. Strandferðaskip, sem sigla eftir fastri áætlun, greiði hálf lestagjald, en fullt bryggjugjald, er þau koma að bryggju. Nú á annar aðili en hafnarsjóður bryggju innan hafnarsvæðisins, og má þá ekki taka í hafnarsjóð vörugjald af þeim vörum, er um þá bryggju fara, fyrr en hafnarsjóður hefur komið upp hafnarmannvirki. Eiganda slíkrar bryggju er óheimilt að innheimta vörugjald af vörum, er fara um bryggjuna, nema hafnarstjórn samþykki.

Öll gjöld samkvæmt þessari grein má taka lögtaki, og hafa þau sama forgangsrétt og opinber gjöld.

Heimilt er að ákveða, að skipagjöld skuli tryggð með lögveði í skipi, og gangi það veð í tvö ár fyrir samningsveðskuldum.

13. gr.

Tekjum og eignum hafnarsjóðs má einungis verja til hafnargerðarinnar og reksturs hafnarinnar.

Sveitar- eða sýslusjóður ber ábyrgð á skuldbindingum sjóðsins, og aðilar samkvæmt samningi, sbr. 1. tl. 5. gr., ef um fleiri er að ræða en einn.

14. gr.

Fyrir 15. september ár hvert skal hafnarstjórn semja áætlun um tekjur og gjöld hafnarsjóðs á komandi ári og senda hana hafnamálastjóra til staðfestingar ásamt nauðsynlegum skýringum á tekju- og gjaldaliðum, enda hafi áður verið leitað samþykkis hlutaðeigandi sveitarfélags, eða fullnægt ákvæðum samnings um þetta efni, sbr. 1. tl. 5. gr.

15. gr.

Halda skal reikning yfir tekjur og gjöld hafnarsjóðs. Reikningsár hafnarsjóðs er almanaksárið.

Við lok hvers reikningsárs og eigi síðar en fyrir lok marzmánaðar á næsta ári skal skrá rekstrar- og efnahagsreikning hafnarsjóðs á sérstök eyðublöð, er hafnamálastjóri lætur gera fyrir hafnarsjóði, og senda hafnamálastjóra í tvíriti.

Reikninginn skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og reikninga bæjar- eða sveitarsjóðs, nema hafnarsjóður sé stofnaður með samningi, sbr. 1. tl. 5. gr., þá fer um endurskoðun og úrskurð reikningsins samkvæmt samningnum.

Hafnamálastofnuninni ber að senda hafnarsjóði viðskiptareikning síðastliðins árs fyrir 1. marz ár hvert, ef um viðskipti hefur verið að ræða á árinu.

16. gr.

Óheimilt er án samþykkis ráðuneytisins að selja, veðsetja eða leigja til langs tíma fasteignir hafnarsjóðs, kaupa fasteignir, eða taka lán til lengri tíma en svo, að þau verði endurgreidd af tekjuafgangi ársins, sem í hönd fer. Enn fremur er hafnarstjórn óheimilt að hefja, án samþykkis ráðuneytisins, svo kostnaðarsamar framkvæmdir, að tekjuafgangur hafnarsjóðs nægi ekki til að greiða kostnaðinn. Samningar, sem fara í bága við 1. másl. þessarar greinar, eru ógildir. Hafnarstjórn er skylt að senda hafnamálastjóra eftirrit af hverri fundargerð sinni, svo fljótt, sem við verður komið. Hafnamálastjóri getur, innan mánaðar frá því honum berst eftirrit fundargerðar hafnarstjórnar, stöðvað framkvæmd samþykktar hafnarstjórnar, þar til úrskurður ráðherra er fyrir hendi, ef hafnamálastjóri telur, að ákvörðun hafnarstjórnar fari í bága við lög þessi eða sé til tjóns fyrir höfnina.

17. gr.

Meðfram strandlengju hafnarsvæðis má ekki gera í sjó fram bryggjur eða önnur mannvirki, né fylla upp eða dýpka, nema samkvæmt tillögu hafnarstjórnar og samþykki ráðuneytisins.

Þeim, sem fengið hefur leyfi til að gera slíkt mannvirki, er skylt að halda því svo við, að engin hættu stafi af því. Sé leyfið eigi notað innan tveggja ára frá veitingu þess, fellur það úr gildi, og er óheimilt að gera mannvirki eftir þann tíma, nema leyfi komi til.

Heimilt er, ef nauðsyn krefur, að nema burt á kostnað eiganda bryggjur eða önnur mannvirki í sjó fram, sem staðið hafa ónotuð fimm ár eða lengur.

V. KAFLI

Um Hafnabótasjóð.

18. gr.

Hafnabótasjóður er eign ríkisins og lýtur stjórn þess ráðherra, er fer með hafnamál.

19. gr.

Fé Hafnabótasjóðs má ráðstafa á eftirgreindan hátt:

1. Sjóðurinn veitir hafnarsjóðum lán til framkvæmda gegn ríkisábyrgð.
2. Sjóðnum er heimilt að styrkja endurbætur á hafnarmannvirkjum, sem skemmt hafa af völdum náttúruhamfara eða af öðrum óviðráðanlegum orsökum, án mótframlags hafnarsjóðs.
3. Sjóðnum er heimilt að styrkja hafnarsjóði, sem eiga við sérstaka fjárhagsörðugleika að stríða vegna erfiðrar aðstöðu og dýrrar mannvirkjagerðar.
4. Sjóðnum er heimilt að veita hafnarsjóðum lán út á væntanleg ríkisframlög samkvæmt lögum þessum, ef fé er umfram þarfir 1.—3. liðs.

20. gr.

Tekjur Hafnabótasjóðs eru þessar:

1. Árlegt framlag ríkissjóðs ekki minna en kr. 8 000 000.00.
2. Hafnabótasjóðsgjald, er lagt skal á íslenzk skip 5 rúmlestir brúttó eða stærri og innheimt einu sinni á ári, kr. 12.00 á hverja nettó rúmlest, svo og á öll skip, sem koma frá öðrum löndum til íslenzkra hafna, kr. 12.00 á hverja nettó rúmlest. Skemmtiferðaskip, er aðeins flytja farþega, greiða kr. 3.00 á hverja nettó rúmlest.

Hafnabótasjóðsgjald skal innheimt með vitagjaldi, sbr. l. nr. 17, 11. júlí 1911, og skulu ákvæði þeirra laga gilda um innheimtu Hafnabótasjóðsgjalds.

3. Tekjur af starfsemi sjóðsins.

21. gr.

Hafnabótasjóði er heimilt að taka lán til starfsemi sinnar innan lands eða utan allt að 350 millj. króna. Ríkissjóði skal heimilt að ábyrgjast þau lán.

Nú tekur Hafnabótasjóður lán með gengistryggingu eða vísitöluþingum, og er þá heimilt að binda greiðslur vaxta og afborgana af endurlánum slíks lánsfjár vísitölu eða gengi á sama hátt.

22. gr.

Ráðherra ákveður vexti og önnur kjör þeirra lána, er sjóðurinn veitir, með tilliti til þess, að sjóðurinn sé skaðlaus af starfsemi sinni. Ráðherra skal leita umsagnar hafnamálastjóra um allar umsóknir um framlög eða lán úr sjóðnum.

23. gr.

Seðlabanki Íslands annast vörzlu daglegrar afgreiðslu og bókhald Hafnabótasjóðs og veitir sjóðnum aðstoð við öflun lánsfjár.

24. gr.

Hafnabótasjóður er undanþeginn öllum sköttum til ríkis og sveitarfélaga, svo og stimpilgjöldum af láns skjölum, þ. e. af eigin lántökum, ekki útláns skjölum.

VI. KAFLI

Ýmis ákvæði.

25. gr.

Ráðuneytið setur samkvæmt lögum þessum og að fengnum tillögum hafnarstjórnar sérstaka hafnarreglugerð fyrir hverja höfn. Í þeirri reglugerð skulu m. a. sett nánari ákvæði um:

1. Stærð hafnarsvæðis og takmörk.
2. Gjöld til hafnarsjóðs samkvæmt 12. gr.
3. Kosning hafnarstjórnar, tölu stjórnarmanna og starfssvið.
4. Umferð og góða reglu í höfninni.

Ákveða má í reglugerðinni, að skipagjöld skuli tryggð með lögveði í skipi og að það veð gangi í tvö ár fyrir sammingsveðskuldum.

Einnig skal setja í reglugerðina ákvæði um sektir fyrir brot á henni. Sektir renna í hafnarsjóð þann, sem hlut á að máli.

Hafnarreglugerð, er sett hefur verið samkvæmt lögum nr. 29 1946, gildir, unz ný reglugerð hefur verið sett í hennar stað samkvæmt þessum lögum, enda skal endurskoðun reglugerða og samræmingu við lög þessi lokið innan tveggja ára frá gildistöku þeirra.

Nú telur ráðuneytið, að hækka beri gjöld eða taka upp ný gjöld samkvæmt 12. gr., og getur það þá breytt gjaldskrá reglugerðar, án þess að tillaga um það liggja fyrir frá hafnarstjórn, enda hafi verið leitað umsagnar hafnarstjórnar með hæfilegum fyrirvara, áður en breyting er ákveðin.

26. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum eða reglugerðum, sem settar eru samkvæmt þeim, skal farið að hætti opinberra mála, og varða brot sektum, allt að 100 000.00 krónum.

27. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi felld lög nr. 29 23. apríl 1946, um hafnargerðir og lendingarbætur, með síðari breytingum, og lög nr. 93 16. desember 1943, um hafnarbótasjóð, ásamt síðari breytingum.

28. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1968.

Ákvæði til bráðabirgða.

Fyrsta fjögurra ára áætlun um hafnaframkvæmdir skal lögð fyrir reglulegt Alþingi haustið 1968 til að gilda fyrir tímabilið 1969—1972.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Með bréfi, dags. 2. ágúst 1966, skipaði ráðherra hafnamála fimm manna nefnd til að endurskoða lög um hafnargerðir og lendingarbætur, nr. 29 23. apríl 1946.

Í nefndina voru skipaðir Aðalsteinn Júlíusson, vita- og hafnamálastjóri, formaður, Benedikt Gröndal, alþm., Brynjólfur Ingólfsson, ráðuneytisstjóri, Guðlaugur Þorvaldsson, ráðuneytisstjóri og Sigurður Bjarnason, alþm.

Halldór Matthíasson, skrifstofustjóri vitamálskrifstofunnar, var starfsmaður nefndarinnar, sat alla fundi hennar, safnaði gögnum og upplýsingum og vann úr þeim fyrir nefndina.

Nefndin hélt alls 22 fundi og lauk störfum 14. marz 1967, og varð fullt samkomulag í nefndinni um frumvarp til nýrra hafnalaga og greinargerð þess.

Tekið var fram í skipunarbréfi nefndarinnar, að þess væri óskað, að nefndin kynnti sér „tillögur þær, sem fyrir liggja um breytingar á téðum lögum.“ Tillögur þær, sem hér er átt við, eru frá Atvinnutækjanefnd, sem skipuð var þremur mönnum, Gísla Guðmundssyni, alþm. (formaður), Birgi Finnssyni, alþm., og Tryggva Helgasyni. Atvinnutækjanefnd var 12. sept. 1958 falið af samgöngumálaráðuneytinu að framkvæma endurskoðun þá á lögum varðandi hafnir, sem fjallað er um í þingsályktun frá 26. marz 1958. Atvinnutækjanefnd lauk þessum þætti starfs síns 1961, og skilaði álit í frumvarpsformi, ásamt greinargerð, til samgöngumálaráðuneytisins.

Frumvarp Atvinnutækjanefndar hefur ekki verið flutt á Alþingi.

Nefnd sú, sem samið hefur hið nýja frumvarp, hefur athugað frumvarp Atvinnutækjanefndar og tekið ýmis ákvæði þess upp óbreytt, svo og kafla úr greinargerð Atvinnutækjanefndar. Til þæginda er frumvarp Atvinnutækjanefndar kallað F. A., þar sem að því er vikið hér á eftir í greinargerð þessari.

Þá reyndi nefndin eftir föngum að kynna sér, hvernig málum þessum er hátt að á hinum Norðurlöndunum. Var það bæði gert með viðtölum við forstöðumenn þeirra mála og skriflegum upplýsingum.

Í fáum orðum sagt þá byggir norska ríkið fiskihafnir utan kaupstaðanna, á þær og rekur, en styrkir ekki eða óverulega aðra hafnarbyggingu nema fyrir smábáta (skemmtibáta), en hluti úr benzínskatti gengur til slíkra mannvirkja.

Í Svíþjóð eru hafnir styrktar á líkan hátt og hér hefur tíðkazi; greiddur er hluti kostnaðar samkvæmt áætlun, sem samþykkt hefur verið af fulltrúum ríkisvaldsins.

Í Danmörku á ríkið og rekur allar helztu fiskihafnirnar, en hefur umsjón með og styrkir í nokkrum tilfellum aðrar hafnarbyggingar.

Þá kynnti nefndin sér nokkuð, hversu hafnargjöldum er háttað í nágrenna löndunum, og kom þá í ljós, að þau eru yfirleitt allmiklu hærri en hér tíðkast.

Þegar í upphafi var nefndinni ljóst, að athugun hennar hlyti fyrst og fremst að beinast að fjárhag hafnanna og að reyna að finna leiðir til að koma honum á traustari grundvöll. Lét hún því gera meðfylgjandi skýrslu um byggingarkostnað hafnanna og fjárhagsafkomu þeirra og efnahag miðað við árslok 1965. Í sumum tilfellum hefur vantað ábyggileg gögn, svo að skýrslan yrði gerð af nákvæmni, og byggingarkostnaður í þessum tilfellum með fyrirvara um endurskoðun og úrskurð byggingarreikninga.

Hins vegar má gera ráð fyrir, að með skýrslunni sé fengin nokkuð ábyggileg heildarmynd af rekstursafkomu hafnanna árið 1965 og efnahag við árslok þess árs, enda þótt nokkru geti skakkað, hvað varðar einstakar hafnir.

Sem dæmi um hið almenna ástand þessara mála má nefna, að í árslok 1965 nam byggingarkostnaður þeirra 64 hafna, sem nefndin athugaði sérstaklega, samtals 699.2 millj. króna árin 1940—1965, eða 1762.7 millj. kr., ef allt er reiknað á verðlagi ársins 1965.

Föst byggingalán þessara sömu hafna námu í árslok 1965 253.8 millj. kr., og sé reiknað með 15 ára lánum með 8% ársvöxtum, sem nú eru algengustu lánakjörin, eru árlegar heildargreiðslur vaxta og afborgana 37.3 millj. kr. Annar reksturskostnaður hafnanna 1965 var 24.8 millj. kr., og eru þá engar afskriftir reiknaðar. Sama ár námu heildartekjur þessara 64 hafna aðeins 59.73 millj. kr., en lausa-skuldir voru 43.27 millj. kr., eða álíka upphæð og vangreitt ríkisframlag, sem var þá 41.08 millj. kr. Skuldir þessara hafna við ríkisábyrgðasjóð námu 14.07 millj. kr. í árslok 1965.

Þá er einnig þess að gæta, að afkoma einstakra hafna í þessum 64 hafna flokki er mjög misjöfn. Nokkrar þeirra hafa allsæmilega afkomu og bæta mjög þá heildarmynd, sem gefin er hér að framan, en um fjórðungur þeirra hefur miklum mun lakara en meðalafkoma.

Þá er þess að gæta, að margar þeirra hafna, er bezta höfðu afkomu 1965, hafa þegar hafið eða eru að hefja kostnaðarsamar framkvæmdir, sem munu breyta heildarafkomunni mjög til hins verra, í það minnsta um nokkurra ára skeið. Þær hafnir, er lélegasta hafa afkomu, eru yfirleitt þær, sem hæstan hafa haft byggingarkostnað á seinni árum. Stafar hann í flestum tilvikum frá dýrum ytri mannvirkjum eða dýpkunum. Viðlegumannvirki, bryggjur og bólvirki, munu yfirleitt standa undir rekstri og afborgunum, enda er þar oftast hægt að sniða stakk eftir vexti og hafa þau mannvirki við hæfi umferðar og bátafjölda.

Öðruvísi er farið um hin ytri mannvirki, sem byggja verður til skjóls fyrir veðri og bylgju. Þau mannvirki eru að mestu háð náttúruaðstæðum og verða illa sniðin eftir umferð eða annarri notkun hafnarinnar, heldur eru þar aðrar kringumstæður, er ráða gerð og þar með kostnaði.

Sú leið, sem hingað til hefur verið farin við styrkveitingar til hafnargerða, að greiða úr ríkissjóði jafnt til allra framkvæmda, hefur þannig hjálpað mest þeim bezt settu, en þær hafnir, sem hafa þurft að leggja í dýr ytri mannvirki, hafa orðið að bera þungan bagga af þeirra völdum án sérstakrar fyrirgreiðslu.

Á seinni árum hafa bátar mjög stækkað, og við tilkomu stálbáta hefur krafan

um gott skjól í höfnunum stórlega aukizt. Til þess að verða við þessum kröfum bátaflotans, og jafnframt til að gera sistækkandi flutningaskipum fært að sigla á hafnirnar, verða þau hafnarmannvirki, sem sinna eiga sínu hlutverki, það dýr, að óhugsandi er að standa undir þeim með hafnargjöldum, sem eru í líkingu við þau gjöld í dag. Nefndinni hefur virzt eðlilegt, að ríkisvaldið reyndi að jafna nokkuð hinar náttúrulegu aðstæður, og gerir því tillögu um, að ytri mannvirki, öldubrjótar og garðar ásamt dýpkunum, verði styrkt meira af ríkissjóði en bryggjur og önnur þau mannvirki, er beinar tekjur gefa og unnt virðist að leggja á vegna afkomu útvegs og samkeppni annarra flutningsgreina.

Ætti þetta að verða þeim verst settu mikill styrkur, þótt nefndin gangi ekki lengra í sínum tillögum en að styrkurinn nemi $\frac{3}{4}$ hlutum kostnaðar. Með því móti verður kostnaður viðráðanlegri en nú er, en þó ætti styrkurinn ekki að leiða til óeðlilegrar ásóknar í hafnarframkvæmdir af þessu tagi.

Þá mundi það bæta mjög aðstöðu hafnanna, ef ríkissjóður greiddi sinn hluta kostnaðar jafnóðum og til hans er stofnað. Gerir frumvarpið ráð fyrir, að gerðar séu áætlanir um hafnarframkvæmdir til fjögurra ára og þær lagðar fyrir Alþingi. Yrði þá að ganga út frá því, að fjárveitingum yrði hagað í samræmi við áætlunina, og ætti því ekki að koma til þess, að inneign myndaðist hjá ríkissjóði.

Er hér hreyft einu meginnýmæli frumvarpsins og því, er gera má ráð fyrir, að einna mestar afleiðingar hafi í för með sér til hagsbóta fyrir hafnargerðir almennt.

Með gerð framkvæmdaáætlana ætti að mega nýta til fullnustu þá möguleika, sem fyrir hendi eru til hafnargerða á hverjum tíma, bæði fjárhagslega og tæknilega, og beina framkvæmdum á þá staði, þar sem þörfin er brýnust. Jafnframt má ætla, að nýting tækja og mannafla verði mun betri en nú er, þegar ekki er vitað um framkvæmdir, fyrr en að þeim er komið á því ári, er vinna skal.

Annað og þessu óskýlt atriði, en til hagsbóta fyrir margar hafnir, er það nýmæli, að hafnargjöld skuli samræmd, og er veitt samkvæmt frumvarpinu heimild til handa ráðuneytinu að gera slíkar breytingar á gjaldskrá, jafnvel án þess, að þess sé óskað af viðkomandi hafnarstjórn. Þess eru nú dæmi, að hafnarsjóðir láti lán falla á ríkisábyrgðasjóð, en taki á sama tíma óeðlilega lág hafnargjöld og í engu samræmi við gjöld í nálægum sveitarfélögum.

Sú skoðun kom fram hjá einum nefndarmanna, að eðlilegt væri, að ein til tvær landshafnir væru í hverjum landsfjórðungi, og var sú hugmynd rædd, en ákveðið að leggja ekki til, að breytt yrði núgildandi lögum um landshafnir eða þeim fjölgað.

Í frumvarpi Atvinnutækjanefndar var lagt til, að ríkisstjórninni væri heimilað að selja landshafnirnar, sem þá voru tvær (Keflavík/Njarðvík og Rif), viðkomandi sveitarfélögum á $\frac{3}{5}$ af stofnkostnaðarverði, ef sveitarfélög þessi óskuðu eftir og samkomulag næðist að öðru leyti.

Nefndin ræddi þessa hugmynd og hafnaði henni.

Eins og fyrr er sagt, varð nefndin sammála um frumvarp að nýjum hafnalögum.

Fara hér á eftir skýringar við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1.—2. gr.

Lagt er til, að lögfest verði heitið Hafnamálastofnun ríkisins á þeim hluta starfsemi vitamálastofunnar, sem nú fjallar um hafnamál af ríkisins hálfu, undir yfirstjórn ráðherra, sbr. 3. gr. laga um stjórn vitamála, nr. 43/1933 og 3. gr. laga um hafnargerðir og lendingarbætur (hafnalaga), nr. 29/1946.

Til samræmis er lagt til, að forstöðumaður þessarar stofnunar nefnist hafnamálastjóri, og felst ekki í þessu breyting frá því, sem nú er, þar sem gert er ráð fyrir, að hafnamálastjóri gegni einnig starfi vitamálastjóra og skrifstofuhald vitamála og hafnamála verði áfram sameiginlegt.

Um 3. gr.

Hér er lagt til, að hafnamálastofnunin annist allar hafnaframkvæmdir, sem styrkhæfar eru taldar skv. 7. gr. Í 3. gr. laga nr. 29/1946 er það skilyrði fyrir styrkveitingu til hafnar, að framkvæmdir séu sumar „undir yfirumsjón“ vitamálastjóra, eða annars trúnaðarmanns samgöngumálaráðherra.

Enda þótt ekki sé fastar að orðið kveðið í gildandi lögum, hefur framkvæmdin orðið sú, að vita- og hafnamálastjóri og hans starfslið hefur annast hafnaframkvæmdir í flestum tilfellum, og ráðherra ekki falið yfirumsjón öðrum.

Þykir því rétt að lögfesta þessa skipan mála, sem reynzt hefur vel í framkvæmd.

Nefndin telur, að hagkvæmt sé, að hafnarframkvæmdir og undirbúningur þeirra séu í allríkum mæli sameinaðar hjá einni ríkisstofnun og telur, að það stuðli að samræmdari og hagkvæmari vinnubrögðum og muni auðvela Hafnamálastofnuninni að eignast nauðsynlegar vinnuvélar og nýta þær vel, en af því myndi aftur leiða, að stofnunin ætti að geta sinnt betur og á ódýrari hátt framkvæmdum litlu hafnanna, sem vart hafa, sakir smæðar verkanna, í annað hús að vanda um tæknilega og verklega fyrirgreiðslu.

Vitamálaskrifstofan hefur nú yfir að ráða allmiklum véla- og tækjakosti til hafnarargerða, og má þar nefna dýpkunarskipið Gretti, Háak, afkastamikla, nýja Ellicott-dælu, 40 smál. lyftikrana með graftækjum, svo og ýmsum öðrum hentugum tækjum.

Búast má við, að með góðri nýtingu á tækjum þessum og hæfilegri verðlagningu á vinnu þeirra, verði unnt að auka og bæta tækjakost stofnunarinnar svo fullnægjandi sé, án þess að til verulegra fjárveitinga þurfi að koma úr ríkissjóði.

Þá hefur vitamálskrifstofan nú yfir að ráða þjálfuðu starfsliði, sem vant er verkstjórn og meðferð þeirra sérstöku véla, sem notaðar eru við hafnargerðir.

Ekki er þó til þess ætlað, að 3. gr. sé túlkuð á þá lund, að allar þær framkvæmdir, sem falla undir 1. tl. 6. gr. frv., séu unnar af vélum og starfsliði Hafnamálastofnunarinnar. Þvert á móti þykir eðlilegt, að þróunin verði sú, að hönnun einstakra verka verði falin verkfræðifyrirtækjum einstaklinga og framkvæmd verks láatin sæta almennu útboði, undir umsjón hafnamálastjóra, að því er varðar endanlega hönnun, útboðsskilmála og val á verktaka og eftirlit með framkvæmdum.

Einnig er gert ráð fyrir, að einstök bæjar- eða sveitarfélög geti sjálf fengið að annast sínar hafnarframkvæmdir. Þetta ákvæði er hliðstætt ákvæði 9. gr. vegalaga, nr. 71/1963, og má búast við, að framkvæmd yrði svipuð, þ. e. bæjar- eða sveitarstjórn yrði leyft að annast framkvæmdir, ef hún hefur tæknilegt bolmagn til.

Um 4. gr.

Fyrri hluti greinarinnar þarfnast ekki skýringa.

Síðasta mgr. er samhljóða 3. mgr. 1. gr. gildandi hafnalaga, með viðbót 1. nr. 43/1959, nema fellt hefur verið niður ákvæði um, að verbúðir í viðleguhöfnum séu styrkhæfar. Þykir ástæða ekki lengur jafnbryn og verið mun hafa, er gildandi hafnalög voru sett, til að styrkja verbúðabyggingar, enda hefur síðari ár mjög lítið verið leitað eftir að fá slíkar byggingar styrkhæfar úr ríkissjóði samkvæmt hafnalögum.

Um 5. gr.

Grein þessi er mjög í sama anda og 3. gr. F. A., en sú grein var m. a. skýrð þannig í greinargerð F. A.:

„Í þessari grein eru tekin upp ýmis ákvæði gildandi laga um skilyrði fyrir stuðningi ríkisins við hafnargerð og nokkrum bætt við eða gerð skýrari en þau eru nú. Í gildandi lög vantar ákvæði um aðild að hafnargerð og hafnarsjóði, og eru þau tekin upp í frv. Algengast er, að eitt sveitarfélag standi að hafnargerð, og er í rauninni gengið út frá því í lögnum. Í 1. tölul. greinarinnar eru ótvíræð ákvæði um

þetta efni. Samkvæmt þeim ákvæðum er unnt að stofna hafnarsjóð með tvennum hætti. Sveitar- eða sýslufélag getur stofnað sjóðinn. En það er líka hægt að stofna hann með samningi milli tveggja eða fleiri sveitar- eða sýslufélaga. Hafnarsjóður á og rekur höfn og stendur fyrir hafnarframkvæmdum. Í 2. tölul. greinarinnar er það skilyrði sett, að hafnarsjóður skuli hafa tryggt sér eignarrétt á landi á strandlengju hafnarinnar, svo sem þar er nánar ákveðið. Virðist nefndinni það ófært, að hafnarsjóðir og ríkissjóður leggi fé í hafnarmannvirki, jafnvel stórfé, án þess að eiga yfir neinu landi að ráða við höfnina, og að ekki megi lengur við svo búið standa. Ekki þykir þó fært að leggja á sjóðinn þá skyldu að kaupa upp dýr mannvirki í þessu skyni. Í 5. tölul. er það gert að skilyrði, að hafnarsjóður taki að sér almenna viðhaldsskyldu. En rétt þykir að tryggja það eftir föngum, að venjulegt viðhald sé ekki vanrækt svo, að tilfinnanlegt tjón geti af þeirri vanrækslu hlotizt. Í 7. tölul. er svo það skilyrði sett, að byrjað hafi verið að veita fé til hafnargerðar á fjárlögum, áður en hún er hafin.

Skilyrði það, er síðast var nefnt, kemur í stað upptalningarinnar á hafnargerðar- og lendingabótastöðum í gildandi lögum. Samkvæmt lögum eru þessir staðir nú 113 talsins. Hefur nýjum stöðum verið bætt inn í lögin smátt og smátt með laga-breytingum á Alþingi. Um suma þá staði, sem nú eru í lögum, er það að segja, að þar hafa engar hafnaframkvæmdir átt sér stað, og ekki líklegt, að af þeim verði fyrst um sinn. Þeir hafnarsjóðir, sem þegar hafa byrjað á framkvæmdum, eiga rétt til stuðnings samkv. þessu frv., að öðrum skilyrðum uppfylltum. En ef hefja skal hafnargerð með stuðningi ríkisins, er gert ráð fyrir, að Alþingi ákveði það með byrjunarfjárveitingu.“

Um 6. gr.

Af athugunum nefndarinnar kom í ljós, sem og var vitað fyrir, að margar hafnir berjast mjög í bökkum fjárhagslega.

Hafnarmannvirki eru mjög dýrar framkvæmdir, sem erfitt er að láta standa undir kostnaði nema með mjög háu endurgjaldi fyrir veitta þjónustu. Á þetta sér í lagi við um ytri mannvirki; öldubrjóta og garða, og dýpkanir, sem aðeins eru gerðar til þess að veita möguleika á notkun viðlegukanta og bryggna.

Mjög er það háð náttúruaðstöðu á hverjum stað, hversu mikið þarf að leggja í þess konar mannvirki, sem eru grundvöllur að nýtingu hafnarinnar.

Það hefur og komið í ljós, að þær hafnir, sem byggð hafa dýr ytri mannvirki, eru hvað verst stæðar fjárhagslega, og raunar vonlaust, að þar verði úr bætt, nema með auknu ríkisframlagi.

Aftur á móti má gera ráð fyrir, að aðrar framkvæmdir, svo sem viðlegubryggjur og kantar, verði ekki byggðar, nema slík þörf sé þar á, að verulegar tekjur fái af mannvirkinu.

Nefndin varð því sammála um að leggja til að hækka ríkissjóðshluta kostnaðar við ytri mannvirki og dýpkanir úr 40% í 75%, en breyta ekki hlutföllum á öðrum kostnaðarliðum.

Árið 1961 var gerð áætlun um nauðsynlegar hafnaframkvæmdir árána 1961—1970 á vegum Atvinnutækjanefndar. Heildarniðurstaða kostnaðar var 696.8 millj. kr., þar af til dráttarbrauta 48.0 millj. kr.

Á sex ára tímabilinu 1961—66 hefur verið alls varið til hafnargerða 628.4 millj. kr., eða um 64% af áætlunarupphæðinni. Mun þó vart verða talið, að aðeins séu eftir af áætluninni 36% framkvæmda, þar sem ýmsar aukningar hefur orðið að gera vegna breyttra aðstæðna, svo sem ófyrirséð stækkun sildarskipa og auknar sildveiðar fyrir Austurlandi.

Þó mun mega segja, að með svipuðum framkvæmdum og á seinustu fjórum árum næstu fimm árin, muni að mestu lokið framkvæmdum tíu ára áætlunarinnar og þá allvel séð fyrir hafnarþörfum flestra hafnastaða landsins. Að sjálfsögðu verða mörg

verkefni óleyst, en þó ætti að þeim tíma liðnum mjög að draga úr þörf nýrra framkvæmda, nema ný viðhorf kynnu að skapast í atvinnumálum viðkomandi staða.

Á næstu fimm árum má búast við, að til þess að nægilega verði að unnið, þurfi að verja um 650 millj. kr. til hafna. Ef svipað hlutfall helzt milli framkvæmdagreina og var á tímabilinu 1961—1966, má búast við, að þær framkvæmdir, sem samkvæmt þessari gr. frumvarpsins verða styrktar með 75% af ríkisfé, verði um 35% af heildarframkvæmdum.

Framkvæmdir styrktar með 75% yrðu þá um 227 millj. kr. og 423 millj. kr. styrktar með 40%.

Skipting milli ríkissjóðs og hafnasjóða yrði þá:

Ríkissjóður	75% af 227 = 171 millj. kr.		
—	40% af 423 = 169 — —		
		650	340 millj. kr.
Hafnasjóðir	25% af 227 = 56 millj. kr.		
—	60% af 423 = 254 — —		
		650	310 millj. kr.

eða hlutur ríkissjóðs 52.5% af heildarkostnaði. Hlutur ríkissjóðs í framkvæmdum fyrir kr. 650 millj. hefði orðið samkvæmt núgildandi lögum 260 millj. kr. Hækkun samkvæmt frumvarpinu yrði þá um 90 millj. kr. á þessu fimm ára tímabili.

Lengra taldi nefndin ekki ástæðu til að ganga, þar sem gera yrði ráð fyrir, að þessi aukning og aðrar þær ráðstafanir, sem í frumvarpinu felast, það er efling hafnabótasjóðs og hraðari greiðsla kostnaðarhluta ríkissjóðs, myndu sameiginlega skapa viðunandi lausn á fjárhagsvanda hafnanna.

Um 7. gr.

Í gildandi hafnalögum er framlagshluti ríkissjóðs bundinn við tiltekinn hundr- aðshluta „af kostnaði við hafnargerð“, sbr. 2. gr. laganna, svo og taldar upp ýmsar tegundir framkvæmda og mannvirkja, sem styrkhæfar eru, sbr. 3. mgr. 1. gr. laganna.

Það hefur hins vegar komið í ljós, að brýn þörf er skýrari ákvæða um það, hvað sé „kostnaður við hafnargerð“ og hefur vafi í því efni oft orðið tilefni til ágreinings, sem þá venjulega hefur horið undir úrskurð ráðherra.

Grein þessari er ætlað að telja upp, svo tæmandi sem unnt er, hvað átt sé við með „kostnaði við hafnargerð“. Sú leið, sem hér er lagt til, að farin verði, er í samræmi við það, sem yfirleitt hefur verið í framkvæmd.

Komi upp ágreiningur um kostnaðarliði, sem ekki eru beinlínis nefndir í gr., myndi endanlegt úrskurðarvald vera hjá ráðherra.

Um 8. gr.

Í gildandi hafnalögum nemur ábyrgðarheimild ríkissjóðs þeim hundr- aðshluta kostnaðar, sem hafnarsjóði er ætlað að standa undir.

Í F. A. var ekki lagt til, að breytt væri þessari reglu.

Hér er lagt til, að ábyrgðarheimildin miðist við, að kostnaðarhluti ríkissjóðs og upphæð ábyrgðar nemi ekki yfir 90% styrkhæfs kostnaðar þess áfanga, sem lán er tekið til.

Þetta þýddi í fyrsta lagi það, að hafnarsjóður yrði að sjá sjálfur um 10% framkvæmdafjár með eigin fé eða lánnum án ríkisábyrgðar og enn fremur, að ekki verði hægt, eins og tíðkæzt hefur, að geyma ríkisábyrgðarheimildir og nota þær svo við lántökur vegna nýrra áfanga, jafnvel löngu síðar. Eðlilegt þykir að líta í þessu efni

á hvern áfanga sem sjálfstætt verk og að hann sæti sjálfstæðu uppgjöri, bæði um ábyrgðarheimild og annað.

Varðandi 90% ákvæðið er það skoðun nefndarinnar, að með allt að 75% framlagi ríkisins til þeirra framkvæmda, sem orðið hafa hafnarsjóðunum þyngstur baggi, skapist nýtt viðhorf, sem réttlæti umrædda breytingu, sem einnig myndi hamla nokkuð gegn óeðlilegum kröfum um framkvæmdir.

Um 9. gr.

Grein þessi er samhljóða 4. gr. gildandi hafnalaga, nema felld er niður viðurlagsákvæði greinarinnar, varðandi kostnað við yfirmat, og er sú breyting í samræmi við dómsvenju síðari ára hér á landi. Hliðstætt ákvæði var t. d. felld niður úr vegalögum við endurskoðun þeirra 1963, af sömu orsökum.

Um 10. gr.

Með gerð framkvæmdaáætlunar er gert ráð fyrir að takast megi að nýta mun betur það fé, sem fyrir hendi er á hverjum tíma til hafnagerða en ella, auk þess sem meiri festa ætti að skapast í þessum málum. Undanfarið hefur með mjög góðum árangri verið unnið að hafnarframkvæmdum á Vestfjörðum samkvæmt fjögurra ára áætlun. Eru líkur á, að allur meginvandi hafnagerðanna þar leysist á áætlunartímabilinu. Þar sem fjármagn til hafnanna kemur eftir mörgum leiðum og sveitarfélögin eru hinir raunverulegu eigendur þeirra, þykir ekki eðlilegt að ætlast til, að áætlunin sé samþykkt af Alþingi, á sama hátt og t. d. vegaáætlun samkv. vegalögum.

Samþykkt Alþingis á fjárveitingum til hafna samkvæmt áætluninni eða eftir að breytingar hafa verið gerðar á henni að ósk Alþingis, mundu hér jafngilda samþykkt hennar.

Yrði að líta svo á, að ríkisstjórnir væru fyrir sitt leyti bundnar af áætluninni eftir þá meðferð, þar á meðal um meðferð fjár Hafnabótasjóðs.

Um 11. gr.

Grein þessi er samhljóða 6. gr. í F. A., og fylgdi þeirri grein m. a. svo hljóðandi greinargerð frá Atvinnutækjanefnd:

„Greinin fjallar um hafnarstjórn, sem kemur í stað hafnarnefndar samkv. gildandi lögum. Aðalreglan mun verða sú, samkvæmt þessari grein, að sveitarstjórn kjósi hafnarstjóra eins og nú. En sé hafnarsjóður stofnaður af fleiri en einni sveitarstjórn eða sýslunefnd, verður að kjósa hafnarstjórnina á annan hátt, og er þá gert ráð fyrir, að um þá kosningu fari eftir samningi. Hafnarstjórn ræður hafnarstjóra, og er gengið út frá því, að oddviti, sveitarstjóri eða formaður hafnarnefndar geti verið hafnarstjóri. Gert er ráð fyrir, að hafnarstjórn geti skuldbundið sjóðinn, þó því aðeins, að hlutaðeigandi sveitar- eða sýslufélag, hvort sem um eitt eða fleiri er að ræða, samþykki skuldbindinguna hverju sinni. Sjá 6. gr. laga um hafnargerðir og lendingarbætur.“

Um 12. gr.

Hér er lagt til, að lögakveðnar verði þær tegundir gjalda, sem renna í hafnarsjóð. Er upptalningin miðuð við það, sem lengi hefur verið í framkvæmd. „Hafnargjöld“ er samheiti allra þessara gjalda, sem svo skiptast aðallega í gjöld þau, sem skipin greiða, sbr. a-, b- og d-liði gr., og vörugjöld. Gjöld þau, sem talin eru í liðum 2—5 eiga að sjálfsögðu við í sumum höfnum, en ekki öðrum, og myndi þá ákveðið í reglugerð, hver gjaldanna er heimilt að leggja á, t. d. hvort hafnsöguskylda er o. s. frv. Gjaldategundir, sem víða bera sérstakt nafn í hafnarreglugerðum, eins og t. d. ljósagjald (vitagjald) og fjörugjald, myndu ekki vera til lengur sem sérstök gjöld, þar sem ætlast er til, að upptalning gr. sé tæmandi. Óeðlilega margar gjalda-

tegundir gera útreikning og innheimtu hafnargjalda flóknari og dýrari en nauðsyn krefur, og því bæði eigendum og notendum hafna til hagsbóta, að gjaldstofnafjölda sé í hóf stillt.

Grein þessi felur ekki í sér neina verulega breytingu, frá því sem nú tíðkast. Undanþáguákvæðin eru nú sömu og áður.

Um 13. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 7. gr. gildandi hafnarlaga.

Um 14. gr.

Grein þessi er hliðstæð 11. gr. gildandi hafnarlaga. Þó eru þær breytingar gerðar á, að áætlanir skulu sendar fyrir 15. september ár hvert, en ekki 1. nóvember eins og nú, og einnig skal senda áætlanirnar hafnamálastjóra, en ekki samgöngumálaráðuneytinu.

Þetta ákvæði 11. gr. hafnalaganna hefur verið mjög misvel haldið í framkvæmd, en ljóst er, að ef það á að koma að tilætluðum notum, þ. e. að upplýsingar um afkomu allra hafna liggja fyrir, þegar fjallað er um fjárveitingar til hafnamála á Alþingi, ber brýna nauðsyn til, að rekstursáætlanir liggja fyrir eigi síðar en um miðjan september, og þykir eðlilegra, að þær séu sendar hafnamálastjóra en ráðuneytinu, þar sem hafnamálastjóri er í beinu og greiðu sambandi við hafnirnar hvort sem er og ráðuneytið getur þá fengið allar upplýsingar sendar sér, ef það óskar eftir.

Um 15. gr.

Greinin er að efni til samhljóða 14. gr. gildandi hafnalaga. Þó er frestur til að skila ársreikningi lengdur um einn mánuð.

Um 16. gr.

Fyrri hluti greinarinnar er að mestu samhljóða 8. gr. gildandi hafnalaga. Ákvæðum þeirrar greinar hefur oft þurft að beita, og nauðsynlegt, að þau standi áfram. Bætt er hér við ákvæði um, að samningar, sem í bága fara við greinina, séu ógildir.

Síðari mgr. er nýmæli, í svipaða átt og lagt var til í 12. gr. F. A. Þykir hyggilegt að veita hafnamálastjóra rétt til að stöðva framkvæmd ákvarðana hafnarstjórna, ef hann telur þær ólöglegar eða höfninni til tjóns. Nýmælinu um, að senda beri hafnamálastjóra afrit af fundargerðum hafnarstjórna, er ætlað að tryggja, að hafnamálastjóra sé kleift að fylgjast sem bezt með hafnamálum um land allt. Ólíklegt er að oft myndi koma til þess að hafnamálastjóri teldi nauðsynlegt að beita stöðvunarheimild þeirri, sem hér er lagt til, að honum verði fengin, en þó verður að telja rétt og nauðsynlegt að slík heimild sé til, ef nauðsyn krefur.

Um 17. gr.

Greinin er að mestu samhljóða 5. gr. gildandi hafnalaga og þarfnast ekki skýringa.

Fellt er niður hið sérstaka refsíákvæði, sem nú er í síðustu mgr. 5. gr. hafnalaganna, og færi um brot gegn þessari grein eftir hinum almennu reglum, sbr. 26. gr.

Um V. KAFLA

Í þessum kafla felst sú meginbreyting, að lög nr. 93 16. desember 1934 um hafnarbótasjóð, ásamt síðari breytingum, verði felld inn í almenn hafnalög, og jafn-

framt gerðar veigamiklar breytingar á starfsemi sjóðsins. Er lagt til, að hann verði í framtíðinni almennur lánasjóður fyrir hafnargerðir, og fái viðtækari heimildir til að styrkja einstakar hafnir en hann hefur haft.

Um 18. gr.

Lagt er til, að gerð verði lítilsháttar breyting á nafni sjóðsins. Hann heitir í gildandi lögum „hafnarbótasjóður“, en mundi samkvæmt þessari grein hljóta heitið „Hafnabótasjóður“.

Tekið er fram, að sjóðurinn sé eign ríkisins og lúti stjórn þess ráðherra, sem með hafnamál fer hverju sinni. Er það óbreytt sú skipan, sem verið hefur. Ekki þykir ástæða til að setja sérstaka stjórn yfir sjóðinn, þar sem Alþingi tekur ákvarðanir um hafnargerð með fjárveitingu á grundvelli framkvæmdaáætlunar, og hlutverk sjóðsins varðar eingöngu framkvæmd þeirra ákvarðana.

Fram er tekið í 22. gr., að leita skuli umsagnar hafnamálastjóra um allar umsóknir um framlög eða lán úr sjóðnum, enda fylgist embætti hans með tæknilegri og fjárhagslegri aðstöðu allra hafna, sem Alþingi setur á hafnaáætlun.

Um 19. gr.

Samkvæmt þessu yrði hlutverk Hafnabótasjóðs fjórþætt. Í fyrsta lagi myndi sjóðurinn veita hafnarsjóðum lán til framkvæmda með ríkisábyrgð. Á öðrum stað í frumvarpinu, svo og í gildandi lögum, eru ákvæði um heimild til veitingar ríkisábyrgða. Er því gert ráð fyrir með þessu ákvæði, að sjóðurinn aðstoði sveitarfélög og hafnarsjóði þeirra við útvegum fjár til að standa straum af þeirra hluta í kostnaði við hafnargerð, en sá hluti endurgreiðist að jafnaði af tekjum hafnarinnar og allvíða framlögum úr sveitarsjóðum.

Löng reynsla er fyrir því, að meginerfiðleikar við hafnargerð hér á landi hafa stafað af skorti lánsfjár til hæfilega langs tíma. Engir sjóðir eða peningastofnanir hafa talið það hlutverk sitt að lána sveitarfélögum til hafnargerðar, þótt ýmsir aðilar hafi hlaupið undir bagga á þessu sviði, ekki sízt Atvinnuleysistryggingasjóður nú á síðustu árum.

Hafnargerðir eru yfirleitt dýrar framkvæmdir, sem eiga að standa til langs tíma, eru lengi að skila stofnkostnaði. Þess vegna er nauðsynlegt að tryggja hagstæð lán til hafnanna. Af þeim sökum er það mjög þýðingarmikil breyting, er Hafnabótasjóður er gerður að lánastofnun og um leið gerðar ráðstafanir til að afla honum fjár.

Annar tilgangur Hafnabótasjóðs verður samkvæmt frumvarpinu að styrkja endurbætur á hafnarmannvirkjum, sem skemmt hafa af völdum náttúruhamfara eða af öðrum óviðráðanlegum orsökum. Er þetta eitt hinna upprunalegu verkefna sjóðsins, sem hafa haft mikla þýðingu á einstökum stöðum. Ekki er gert ráð fyrir móttframlagi viðkomandi hafnarsjóðs, þegar um slíka styrki er að ræða.

Þriðji tilgangur Hafnabótasjóðs er nýmæli í þessu frumvarpi. Þar segir, að sjóðurinn megi styrkja hafnarsjóði, sem eiga við sérstaka fjárhagsörðugleika að stríða vegna erfiðrar aðstöðu og dýrrar mannvirkjagerðar. Gert er ráð fyrir, að þetta ákvæði nái aðeins til hafna, sem Alþingi hefur samþykkt á hafnaáætlun. Myndi þá sjóðurinn hlaupa í skarðið, ef venjulegar tekjur viðkomandi hafnarsjóðs hrökkva ekki til að tryggja fjárhag hans, til dæmis vegna dýrra ytri mannvirkja, mikillar dýpkunar eða annarra framkvæmda, sem ekki hafa beinar tekjur, eins og t. d. bryggjur. Með samþykkt þessa frumvarps mundu líkur á slíkum atvikum að vísu stórminnka, vegna þess að framlög ríkisins til þessara mannvirkja verða aukin til muna. Hins vegar eiga nokkrir hafnarsjóðir nú í miklum vandræðum af þessum sökum og er gert ráð fyrir, að Hafnabótasjóður komi þeim til hjálpar, eins og aðstæður leyfa.

Fjórti og síðari tilgangur sjóðsins er að veita hafnarsjóðum lán út á væntanleg ríkisframlög samkvæmt lögum þessum, ef fé er umfram þarfir 1.—3. liðs. Hefur raunin

orðið sú undanfarin ár, að fjárveitingar úr ríkissjóði hafa ekki hrokkið fyrir þeim skuldbindingum um framlög til hafna, sem ríkinu bætast samkvæmt gildandi lögum. Að visu er mjög æskilegt að leggja ríka áherzlu á, að ríkið greiði sinn lögboðna kostnaðarhluta árlega. Samt sem áður þykir rétt að hafa þessa heimild í lögum.

Um 20. gr.

Tekjur Hafnabótasjóðs verða samkvæmt frumvarpinu þrenns konar: beint framlag úr ríkissjóði, nýtt hafnabótasjóðsgjald lagt á skip, og tekjur af starfsemi sjóðsins. Er miðað við það, að þessar tekjur nemi 20 milljónum króna á ári.

Framlög úr ríkissjóði hafa frá upphafi verið eina tekjulind sjóðsins. Er gert ráð fyrir, að þau hækki upp í 8 milljónir króna.

Ef finna á nýja tekjustofna fyrir framkvæmdir eins og hafnargerð, er vart um annað að ræða en þá aðila, sem hafnirnar nota, eftir að til hafa komið framlög úr sameiginlegum sjóði þjóðarinnar. Hér er lagt til, að sett verði nýtt gjald, hafnabótasjóðsgjald, og er því ætlað að tryggja sjóðnum um 12 milljónir króna árlega.

Hafnabótasjóðsgjald er hugsað á svipaðan hátt og vitagjald, og er það nokkur kostur, að unnt yrði að innheimta þau saman og á sama hátt. Gjaldið legðist á öll íslensk skip, 5 smálestir brúttó eða stærri, 12 krónur á hverja nettórúmlest. Er sú upphæð þrefalt vitagjald. Þá mundi gjaldið leggjast á öll skip, innlend og erlend, sem koma frá öðrum löndum til íslenskra hafna, 12 krónur á hverja nettórúmlest, nema hvað skemmtiferðaskip, er aðeins flytja farþega, greiða kr. 3.00 á hverja nettórúmlest.

Nefndin ræddi ýmsa aðra hugsanlega tekjustofna fyrir Hafnabótasjóð, og varð að lokum sammála um þá leið, sem hér er lagt til að farin verði. Nefndinni er vel ljóst, að enda þótt gjald það, sem greinin gerir ráð fyrir, sé ekki tilfinnanlegt fyrir innlend veiðiskip, myndi það nema verulegum upphæðum hjá millilandaskipum, einkum þeim, sem eru í reglubundnum ferðum milli landa. Til greina kæmi að binda gjaldskyldu við ákveðinn árlegan ferðafjölda skipa, þannig að skip sem oftast færu, væru gjaldfrí, en þá hefði orðið að hækka gjald af veiðiskipum, til að tekjur næðu því marki, sem nefndin taldi nauðsynlegt, en ekki var samstaða um það í nefndinni að leggja þyngri byrðar á veiðiskipin. Ekki þótti heldur fært að leggja til herra árlegt ríkisframlag en gert er, enda ljóst, að fjárlagaframlög til hafna myndu hækka mikið frá því, sem nú er, ef kostnaðarhluti ríkissjóðs væri greiddur árlega jafnóðum, en það hlýtur að verða forsenda allra framkvæmdaáætlana um hafnarframkvæmdir, sbr. 10. gr. frv.

Um 21. gr.

Hafnabótasjóður þarf að sjálfsögðu að taka allmikil lán, ef hann á að gegna því meginhlutverki að verða lánamiðstöð fyrir hafnarframkvæmdir. Er hér veitt heimild til lántöku innan lands og utan að upphæð 350 milljónir króna, og ábyrgist ríkissjóður það lán.

Gerð hefur verið áætlun um fjárreiður Hafnabótasjóðs nokkur ár fram í tímanna, og fer hún hér á eftir (viðfest).

Um 22.—24. gr.

Greinar þessar þarfnast ekki skýringa.

Um 25. gr.

Grein þessi svarar til 15. gr. og síðustu mgr. 9. gr. gildandi hafnalaga, þannig að hér eru sameinuð öll ákvæðin um hafnarreglugerðir.

Þó er nýmæli, að ráðuneytið geti átt frumkvæði að hækkun hafnargjalda, ef afkoma hafnarsjóðs krefst, en gert er ráð fyrir, að hafnamálastjóri fylgist með reksturskostnaði hafna og tekjubörf.

Hafnarreglugerðir, sem settar eru samkv. l. nr. 29/1946, verða að sjálfsögðu að halda gildi sínu um hríð, en lagt til, að endurskoðun ljúki innan tveggja ára, ef frv. nær fram að ganga.

Um 26.—28. gr.

Parfnast ekki skýringa.

Um ákvæði til bráðabirgða.

Þótt ekki þyki fært að lögbjóða, að fyrsta fjögurra ára áætlunin verði lögð fram haustið 1967, mun þó vegna fjárlaga ársins 1968 verða að leggja fram drög að slíkri áætlun með tillögum til fjárveitinga fyrir það ár.

Fylgiskjal I.

GREIÐSLUÁÆTLUN FYRIR HAFNABÓTASJÓÐ

Inngreiðslur:

	1. ár	2. ár	3. ár	4. ár	5. ár	6. ár	7. ár	8. ár	9. ár	10. ár
1. Fastar tekjur	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0
2. Afb. og vextir af útlánum	—	6.8	13.4	19.7	25.8	31.6	37.2	42.5	47.5	52.3
	20.0	26.8	33.4	39.7	45.8	51.6	57.2	62.5	67.5	72.3

Útgreiðslur:

	1. ár	2. ár	3. ár	4. ár	5. ár	6. ár	7. ár	8. ár	9. ár	10. ár
3. Framlagsskuldir ríkissjóðs	15.0	15.0	15.0	15.0	—	—	—	—	—	—
4. Greiðslur á 25 millj. kr.	12.5	12.5	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Afb. og vextir af yfirt. lánum ..	6.4	6.1	5.9	5.7	5.5	5.2	5.0	4.8	4.6	4.3
6. Afb. og v. af lánt. hvers árs ...	—	8.6	17.1	23.8	30.2	34.1	37.7	40.3	42.7	44.8
	33.9	42.2	38.0	44.5	35.7	39.3	42.7	45.1	47.3	49.1
7. Áætluð útlán	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
8. Fjárþörf, nettó	58.9	60.4	49.6	49.8	34.9	32.7	30.5	27.6	24.8	21.8

Athugasemdir við greiðsluáætlunina.

- Liður 1. Gert er ráð fyrir, að fastar, árlegar tekjur nemi 20 millj. kr.
- Liður 2. Áætlað er, að útlán sjóðsins endurgreiðist honum á 15 árum með 8½% vöxtum.
- Liður 3. Hér er um að ræða ógreitt ríkisframlag til hafnargerða, og ráð fyrir gert, að það greiðist upp á 4 árum.
- Liðir 4 og 5. Þær 25 millj. kr., sem hér er áætlað að greiða á 2 árum, eru yfirtekin bráðabirgðalán þeirra hafna, sem illa eru stæðar, vegna þeirra framkvæmda, sem lagt er til í frv., að styrktar verði með 75% framlagi í stað 40% nú. Í lið 5. er áætlað um afb. og vexti vegna yfirtöku fastra lána hafna, sem eins er ástatt um.
- Liður 6. Áætlað er, að þau lán, sem sjóðurinn þarf að taka (sbr. 8. lið), endurgreiðist á 15 árum með 8% vöxtum. Er þá miðað við, að árleg útlán geti orðið 45 millj. kr. (liður 7).

Fylgiskjal II.

MVA- OG HAFNAMÁLASKRIFSTOFAN		HAFNARVERDIR - OG LENDINGABÆTUR																
BYGGINGARKOSTNAÐUR 1940-65		AFKOMU OG EFNAHAGUR																
HAFNARSJÓÐA V. ÁRSLOK 1965																		
		FRAMVEIÐA - KOSTNAÐUR 1940 - 1965	FRAMVEIÐA - KOSTNAÐUR Á VERO LAÐI ÁRSNIS 1965	FÓST LÁN	AFBORGAMR Á ÁRI (15.ÁR)	8% VEKTIR Á ÁRI	4 + 5	REKSTRARTEKJUR	REKSTRARTEKJÓLD VEKTR	7 + 8	9 + 6	BRÁÐAR LÁN OG LAUSASKULDIR	SKULDIR OG ÞRUSKUPÞYGGI- SÁÐ	11 + 12	VANGREITT RÍKSFRAMLAG	HANDBRETT É OG OTTISTAMANDI SKULDIR	14 + 15	16 + 17
1	AKRANES	647	186.6	26.00	175	210	383	468	116	+3.52	-0.31	4.20	4.90	9.10	2.40	2.30	4.70	-4.40
2	AKUREYRI	20.4	52.4					4.71	1.68	+3.03	+3.03	2.16		2.16	0.68	2.75	3.43	+1.87
3	ARNARSTAPI	1.8	3.0					0.02	0.02									
4	ÁRSKÖGSSANDUR	5.0	12.5	1.00	0.06	0.08	0.14	0.01	0.01		-0.14				0.18		0.18	+0.18
5	BAKKAJÖRÐUR	3.3	8.6	0.61	0.04	0.05	0.09	0.06	0.01	+0.05	-0.04	0.87		0.87		0.83	0.83	-0.04
6	BÍLDUDALUR	1.2	4.2	0.22	0.02	0.02	0.04	0.27	0.18	+0.09	+0.05	0.85		0.85				-0.85
7	BLÖNDUÐS	5.5	15.6	0.81	0.05	0.06	0.11	0.83	0.05	+0.18	+0.07	0.10		0.10		1.03	1.03	+0.93
8	BOLUNGARVÍK	32.1	67.0	15.31	1.01	1.22	2.23	1.25	0.30	+0.93	-1.30	3.68	1.77	5.45		0.60	0.60	-4.85
9	BORGARNES	1.7	4.5	0.20	0.01	0.01	0.02	0.04	0.02									
10	BORGARFJÖRÐUR - EYSTRÁ	4.6	10.6	2.47	0.16	0.20	0.36	0.34	0.23	+0.11	-0.85	0.30		0.30	0.45	0.82	0.47	+0.37
11	BREIÐDALSVÍK	1.7	7.2	0.38	0.03	0.03	0.06	0.36	0.21	+0.15	+0.09							
12	BÚÐAREYRI V. REYÐARFJ.	10.1	14.4	5.52	0.37	0.44	0.81	2.09	0.34	+1.75	+0.94		0.26	0.26	0.72		0.72	+0.46
13	DALVÍK	16.5	44.6	7.00	0.47	0.56	1.03	0.62	0.37	+0.25	-0.78	2.47	0.48	2.95	0.18	0.09	0.87	+2.68
14	DJÖPVOGUR	1.8	4.8	0.73	0.05	0.06	0.11	0.25	0.12	+0.13	+0.02	0.07		0.07				-0.07
15	DRANGNES	1.0	3.5	0.05	0.01	0.01	0.02	0.04	0.04							0.07	0.07	
16	ESKIFJÖRÐUR	14.9	20.8	6.46	0.43	0.52	0.95	2.09	0.33	+1.76	+0.81	1.00		1.00	2.35	1.00	3.35	+2.35
17	EYRARBAKKI	7.8	13.0	4.50	0.30	0.36	0.66	0.09	0.35	-0.24	-0.93	0.50		0.50	1.60		1.60	+1.10
18	FÁSKRÚFSJÖRÐUR	4.9	9.2	1.52	0.10	0.18	0.22	2.00	0.31	+1.69	+1.77	0.37		0.37	0.90	0.90	1.80	+1.43
19	FLÁTEY Á BREIÐAFIRDI	1.7	5.8	0.10	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01									
20	FLÁTEY Á SKJÁLFANDA	1.2	2.9	0.15	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02									
21	FLÁTEYRI	3.0	14.3	0.19	0.01	0.02	0.03	0.25	0.13	+0.10	+0.07	0.20		0.20		0.16	0.16	-0.04
22	GERÐAVÖR I GARDI	2.3	5.7	0.32	0.02	0.03	0.05											
23	GRÉNIVÍK	6.2	12.5	2.31	0.19	0.23	0.42	0.03	0.01	+0.02	-0.40	0.86		0.86	0.97	0.16	1.13	+0.87
24	GRIMSEY	4.5	11.3	0.60	0.04	0.05	0.09	0.01	0.01				0.18	0.18				-0.90
25	GRUNDARFJÖRÐUR	11.1	27.4	4.30	0.30	0.34	0.64	0.78	0.16	+0.62	-0.02				0.75		0.75	+0.25
26	HAFNARFJÖRÐUR	26.9	94.9	9.55	0.64	0.76	1.40	4.70	3.50	+1.80	-0.20	3.20		3.20	0.55	1.56	2.11	-1.09
27	HAFNIR Í HÖFNUM	3.9	9.7	0.20	0.01	0.01	0.02						0.16	0.16				-0.16
28	HAGANESVÍK	2.0	5.0	0.08	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01						0.20			-0.20
29	HNIFSDALUR	1.4	3.4					0.05	0.05									
30	HÖFSDS	4.7	14.5	1.13	0.08	0.09	0.17	0.10	0.02	+0.08	-0.09	0.25	0.38	0.63				-0.63
31	HÖLMÁVÍK	6.8	12.1	2.46	0.20	0.24	0.44	0.10	0.22	-0.12	-0.56	0.31		0.37	0.13		0.13	-0.24
32	HRISEY	6.8	14.5	2.58	0.17	0.21	0.38	0.13	0.02	+0.11	-0.27	0.37	0.30	0.67		0.12	0.12	-0.55
33	HÖSAVÍK	17.9	52.8	7.54	0.50	0.60	1.10	1.92	0.32	+1.10		0.45		0.45	1.25	0.18	1.43	+0.98
34	HVAMMSTANGI	2.7	8.1	0.26	0.02	0.02	0.04	0.13	0.05	+0.08	+0.04	0.10		0.10	0.07		0.07	-0.03
35	HÖFN Í HORNAFIRDI	7.8	24.2	2.00	0.13	0.16	0.29	1.56	0.34	+1.22	+0.93					0.74	0.74	+0.74
36	ÍSARFJÖRÐUR	18.4	52.0	4.60	0.31	0.37	0.68	2.52	1.90	+0.62	-0.06	0.46		0.46	0.53	1.16	1.69	+1.23
37	JÄRNGERÐARSTADIR (GRV.)	25.6	47.3	12.00	0.80	0.96	1.76	1.60	0.30	+1.30	-0.46				3.66		3.66	+3.66
38	KÖPASKER	4.8	11.9	0.70	0.05	0.06	0.11	0.06	0.02	+0.04	-0.07							
39	KÖPVOGUR	5.2	13.0	1.60	0.11	0.13	0.24	0.32	0.40	-0.08	-0.32				0.15	0.10	0.25	+0.25
40	MJÖUFJÖRÐUR	1.7	2.2	0.35	0.02	0.03	0.05	0.10	0.04	+0.06	+0.01	0.50	0.08	0.58	0.35		0.35	-0.23
41	NESKAUPSTADUR	19.8	40.1	8.93	0.60	0.71	1.31	2.57	1.08	+1.49	+0.18	0.34		0.34	1.81	0.04	1.85	+1.51
42	NORÐURFJÖRÐUR + GJÖGUR	2.3	5.7	0.04	0.01	0.01	0.02								0.30	0.05		-0.25
43	OLAFSJÖRÐUR	27.4	78.9	11.50	0.77	0.92	1.69	0.48	0.28	+0.20	-1.49	2.40	1.00	3.40	1.00	0.45	1.45	-1.95
44	OLAFSVÍK	27.1	49.4	10.20	0.68	0.82	1.50	0.85	0.22	+0.25	-0.27	4.86		4.86	3.00		3.00	-1.86
45	PATREKSFJÖRÐUR	16.3	53.5	6.28	0.42	0.50	0.92	1.10	0.30	+0.80	-0.12				1.10		1.10	+1.10
46	RAUFARHÖFN	15.3	24.1	5.60	0.37	0.45	0.82	1.50	0.25	+1.25	+0.43	0.86	0.05	0.91	1.45		1.45	+0.91
47	SANDGERÐI	28.1	53.4	12.00	0.80	0.96	1.76	1.00	1.00						2.15		2.15	+0.11
48	SAUDÁRKRÖKUR	16.4	46.2	10.10	0.67	0.81	1.48	0.63	0.68	-0.05	-1.53	3.24	1.50	4.74	1.14		1.14	-3.60
49	SEYÐISFJÖRÐUR	6.0	10.6	2.25	0.18	0.22	0.40	2.93	0.60	+2.33	+1.93				0.24	1.50	2.74	+2.74
50	SIGLUFJÖRÐUR	16.5	45.8	3.74	0.25	0.30	0.55	2.56	1.20	+1.36	+0.81	0.50	0.55	1.05	0.36	3.50	3.86	+2.81
51	SKAGASTRÖND	12.0	62.5	2.97	0.20	0.24	0.44	0.11	0.18	-0.07	-0.57	0.05	0.40	0.45	0.85		0.85	-0.40
52	SKARÐSSTÖÐ	1.3	5.7	0.25	0.02	0.01	0.03								0.22			-0.22
53	STOKKSEYRI	2.8	5.6					0.12	0.13	-0.01	-0.01	0.85		0.85		0.23	0.23	-0.23
54	STYKKISHÖLMUR	19.1	39.1	7.00	0.47	0.56	1.03	1.40	0.60	+0.80	-0.23		0.23	0.23	1.00	0.50	1.50	+1.45
55	STÖUVARFJÖRÐUR	3.7	12.2	1.70	0.11	0.14	0.25	0.10	0.08	+0.02	-0.23				0.24		0.24	+0.24
56	SÚÐAVÍK	1.9	4.7	0.29	0.05	0.06	0.11	0.06	0.01	+0.05	-0.04				0.20		0.20	+0.20
57	SÚÐUREYRI	12.8	29.5	4.80	0.32	0.38	0.70	0.23	0.05	+0.18	-0.58		0.66	0.66				-0.66
58	SVALBARÐSEYRI	0.8	1.8					0.05	0.01	+0.04	+0.04							
59	TÁLKNAFJÖRÐUR	5.3	9.9	2.20	0.15	0.18	0.33	0.20	0.03	+0.17	-0.16		0.22	0.22		0.40	0.40	+0.12
60	VESTMANNAEYJAR	54.9	130.3	16.00	1.01	1.28	2.35	8.40	4.30	+4.10	+1.25	4.00	0.09	4.09	1.87		4.87	+0.78
61	VOGAR	4.6	23.5	0.95	0.06	0.08	0.14	0.05	0.05									
62	VOPNARFJÖRÐUR	14.4	26.9	5.41	0.36	0.43	0.79	1.30	0.36	+0.44	+0.15	0.60	0.05	0.65	1.77		1.77	+0.63
63	VINGEYRI	10.6	16.3	5.50	0.31	0.44	0.81	4.5	0.10	+0.35	-0.46				2.15	0.77	2.90	+2.40
64	VÖRSKÖFN	13.6	22.8	8.42	0.56	0.67	1.23	0.65	0.10	+0.23	-0.68		0.82	0.82	1.25		1.25	+0.43
	MLL.J. KR.	692.2	1763.7	253.85	20.55	16.96	32.81	69.73	24.25	+34.20	-34.29	43.27	14.07	57.34	41.08	81.56	62.64	+5.30
										-0.39	-2.93							+36.37
																		-30.97